

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrta leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoldne.

Štev. 22.

V Mariboru, dne 31. majnika 1900.

Tečaj XXXIV.

Iz govora dr. Jurtela pri Veliki Nedelji o regulaciji Pesnice.

O regulaciji Pesnice govori in piše se že od leta 1803 oz. 1813 sem. Kje se sedaj nahajajo akti, na to vprašanje se nanašajoči, ni znano. Natančneje se mora stvar zasledovati od leta 1861. naprej, ko smo dobili vsled ustave deželni zbor in deželni odbor. Za vire nam morejo služiti stenografični zapisniki deželnega zbora štajarskega in knjige »die Landesverwaltung von Steiermark«. Na podlagi teh pripomočkov se more trditi, da se je deželni zbor štajarski v drugi svoji seziji, tedaj od leta 1861 do 1866 prvokrat bavil z vprašanjem o regulaciji Pesnice. Toda, na uravnano struge, na regulacijo se ni takrat mislilo. Deželni zbor štajarski je takrat le sklenil, da se naj pred vsem reši vprašanje, če je treba močvirje po Pesniški dolini odpraviti, če je pri tem po okrajih Maribor, Sv. Lenart in Ptuj tudi dežela prizadeta (interesirana) ali ne, (ob die Entsumpfung des Pössnitztales in den Bezirken Marburg, St. Leonhard, Pettau ein Landesinteresse berühre). Iz tega sledi, da še pred 35 leti merodajni krogi niso vedeli, česar je treba, ali regulacije ali izsuševanja močvirja! Da bi se to poglobitno vprašanje vršilo, prepotoval in ogledal si je višji stavbeni svetnik Martin Kink celo strugo Pesnice, obhodil je celo dolino. Kaj je ta zvedenec na svojem potovanju našel? Našel je ter je tudi poročal, da ima cela dolina ob Pesnici neugodno lego (ungünstige Terrainbeschaffenheit), da se je

nad železniško postajo Pesnica, in sicer tam, kjer se združila Cirkniška dolinca s Pesniško, pred izvršila uravnava ali regulacija obeh, da se je potem, ko se je delala železnica, tudi potoku Črnc (Črivec) struga uravnala. S temi tremi regulacijami se je doseglo to, da odteka voda naglo iz zgornjega dela doline v srednjega (wodurch ein schnellerer Ablauf des Wassers begünstigt wurde). Da je vsled tega tu škoda tem večja, je jasno! Da bi se ta krivica vsaj deloma popravila, je c. kr. trgovinsko ministerstvo že z dopisom z dne 28. junija 1857. št. 12.552 zaukazalo, da se ima Pesnici struga tudi na spodnji strani železnice uravnati. Ta ukaz pa je ostal na papirju, izpeljal se ni, zgodilo se ni nič!

Zvedenec Kink na podlagi svojih studij, opazovanj ni spoznal, da bi bila regulacija Pesnice potrebna. Njemu je pritrdil deželni zbor štajarski in deželni odbor, v katerih so že takrat imeli Nemci odločilo večino. Deželni zbor štajarski je namreč izrekel, da je potreba regulacije Pesnice le krajevna, da bi imeli od regulacije korist le posestniki nekaterih krajev, da se mora delo tem prepuštili (das Bedürfnis der Pössnitzregulierung ist zunächst ein locales, der Nutzen davon kommt den Grundbesitzern einer Gegend zu, deren Thätigkeit das Meiste zu überlassen sein wird). Dne 14. junija 1866 naklonila je nemška večina deželi štajarski novi zakon, v okrajnih zastopih. Da bi tem dela ne manjkalo, je nemška gospoda sklenila v deželnem zboru v Gradcu, da so novi okrajni zastopi tisti organi, kateri se imajo s tako obširnimi podjetji pečati, kakor je regulacija Pesnice (in

den Bezirksvertretungen ist ein Organ geschaffen, welches berufen ist, solch' umfangreiche Unternehmungen in Gang zu bringen). Vsled tega je deželni zbor štajarski, oziroma njegova nemška večina (in ne slovenski takratni poslanci!) sklenila, da se imajo vsi nakopičeni akti glede regulacije Pesnice tistim okrajnim zastopom izročiti ali odstopiti, v katerih obsegu teče Pesnica, ki se ima regulirati (die bisherigen Erhebungsakten bezüglich der Pössnitzregulierung sind jenen Bezirksvertretungen abzutreten, in deren Gebiete die zu regulierende Flussstrecke gelegen ist). Ali je deželni odbor potem akte razdelil na okrajne zastope, ni znano. Gotovo pa je in ne da se tajiti, da je bila s tem stvar pokopana; da je mirovala dobrih osem let; da se niti deželni zbor, niti deželni odbor, da se noben grajščak, noben oskrbnik ni za Pesnico zmenil! Stvar bi bila zaspala, ko bi ne bilo leta 1874 c. kr. ministerstvo za poljedelstvo potom ces. namestnije poslalo deželnemu odboru izdelanega načrta o regulaciji Pesnice in proračuna o stroških te. Deželni odbor tega ni mogel pognati v koš. Napravil je neko spomenico (denkschrift) ter njo je z načrtom vred razposlal.

Menda, ker je komisij še premalo bilo, vršila se je septembra 1876 nova po celi dolini! Pri tej priliki se je interesantom pokazal načrt, naznanili stroški. Zaslisani so bili zastopniki občin in okrajev. Med temi se je pokazalo nasprotovanje. Od začetka sem je glede regulacije preprič med interesenti o tem: 1. ali bode mogoče z regulacijo zaščititi res vsako povodenj po celi dolini;

Listek.

V viharnih časih.

Priredil J. Toman.

(Dalje.)

Na nedeljo pa so bili zopet vsi povabljeni v cerkev. In veliko jih je bilo, ki so se že veselili, kaj bodo zopet slišali.

To kar so slišali, je bilo nekaj novega, posebnega, in jim je vzbujalo misli, katerih še nikdar niso premišljevali. Morali bi biti torej vsi enaki. Ni ga, ki bi jih smel svariti, njim zapovedovati, ker je vsak sam sebi najboljši vodnik. Spominjali so se, kako jim je gospod župnik marsikatero britko resnico v oči povedal, zoper katero niso imeli nobenega izgovora. Tega zdaj ne bo več. In kaj pa grajščak? Ta zdaj, ker si je takega učenika povabil, gotovo ne bo hotel, da bi se mu še zdaj priklanjali. Tudi on nam je enak. Kakšno veselje! Marsikateri se je zdaj spominjal bolečin, katere so mu napravljali pri tlaki udarci grajščinskih služabnikov. Da bi jih zdaj grajščaku vrnili! V nedeljo je prišlo veliko ljudi v cerkev. Novi učenik je začel pridigovati:

»Hočete biti še dalje kot igrača v roki teh ljudi? Hočete še dalje s pobešenimi gla-

vami hoditi? Vstanite! Kdor ima pogum, naj se maščuje!«

Tiho je nastalo, a v očeh mož je bilo videti močno razjarjenje. In naenkrat je nekdo iz množice vskliknil:

»Maščujmo se!«

In ljudstvo je drlo iz cerkve. Vse se je gnalo k župnišču. Tudi gospod župnik je zapazil, da je ljudstvo zoper njega našuntano in da se zdaj hoče maščevati, pa ker se ni zavedal ničesar, v čem bi se bil zoper ljudstvo pregrešil, stopil je iz sobe med ljudstvo. Nekateri so že pesti vzdigovali in ga hoteli napasti.

»Kaj hočete, zakaj ste prišli sem?« glasno zakliče župnik. Kakor blisk so padle te besede med množico. Nastala je tihota.

»Takšne ljubezni se zdaj v cerkvi učite, da ste prišli nad revnega duhovnika, na Vašega župnika, da bi videli teči njegovo kri? Le pridite, udarite, kamor hočete. Dokler sem Vaše bolnike obiskaval, z Vami delil veselje in žalost, takrat ste me ljubili. In glej, komaj je prišel drugi, ki hoče vaša srca oropati zadnjega ostanka ljubega miru, postali ste moji sovražniki. Kaj Vam je oni dobrega skazal? Ali trpi z vami? Ali vas obiskuje? Oznanuje Vam slobodo! Zakaj pa ne reče grajščaku, da je tudi on Vam enak, da mu ne bode več tlake delali, da bi njegove njive

in travniki tudi vaši bili. Ali Vam je to bilo kedaj prijetno, da so njegovi služabniki Vaše telo pri tlaki večkrat do krvi raztepli. Le pojdite! Jaz sem Vam menda pogosto kaj hudega storil, ko sem Vam kazal pot, kako bi srečno enkrat prišli k Bogu v nebesa. In za to lahko umrjem, kadar hočete!«

Umolknili so vsi.

»Molčite« nadaljeval je duhovnik z ginjačkim glasom »in morda premišlujete, kako sem z Vami ravnal? Deloval sem med Vami šestnajst let, ljubil sem Vas in še zdaj Vas ljubim. Odidem od tod, ako me ne umorite in drugod bom deloval v vinogradu Gospodovem. Odpustil sem Vam vsem. Le za slovo Vam hočem še kaj povedati. Ako si kdo misli, da sem ga kedaj razžalil, ga zagotavljam, da bom na kolenih Boga prosil za odpuščanje«. Solze žalosti so tekle po licu hudo skušanega duhovnika.

Te besede so kakor ogenj žgale srca poslušalcev. Kaj pa jim je ta duhovnik storil hudega? Ali ni bil vedno njih prijatelj? Ali jim ni vselej očetovsko svetoval, ko je nesreča prišla in vselej z veseljem hitel k njim, ko je kateri izmed njih zbolel, ga tolažil in krepčal? Ali je neusmiljeno in trdo z njimi ravnal? Grajščak je novega učenika sem poklical, in ta jim slobodo in prostost oznanuje in moramo mu vendar tlako delati in trpeti,

tedaj če bode mogoče regulacijo tako izpeljati, da bode struga Pesnice sprejela vso vodo, katera sega ob povodnji večkrat od enega brega do drugega, in prihaja tudi iz vseh postranskih potokov, grab in dolinic? Če ta uspeh regulacije ni zagotovljen, potem bi bili stroški izdani zastonj. Tako misli in govori istinito en del posestnikov! Drugi se zopet bojijo, da bi po izvršeni regulaciji ne bilo več mogoče travnikov ob Pesnici napajati brez posebnih priprav. Drugi zopet tirjajo odgovor na vprašanje: 2. Ali se bodo mogle napraviti posebne priprave za napajanje travnikov in koliko bi te stale? To vprašanje zanima posebno one posestnike travnikov, kateri stanujejo v srednjem delu doline. Kajti tu se nahaja stara Pesnica; travniki ob tej so slabši od drugih, dajo le eno košnjo, malo in slabe krme. Tu tedaj je vladal in vlada še strah pred regulacijo, ker se ne ve, kaki bi bili nasledki! Zastonj se je l. 1876 izreklo le 15 občin za regulacijo, sedem njih je nasprotovalo. Tudi zastopnik okraja Ormož, ki ni bil Slovenec, ni hotel pritrditi, ter se je izgovarjal, češ, da mu manjka potrebnih informacij, da primanjkuje potrebnega denarja. Grof Wurmbrand z Borlna govoril je takrat v deželnem zboru štajarskem o regulaciji Pesnice te-le besede: »Wenn wir den Landeshaushalt nicht belasten wollen mit Auslagen, die nicht ganz unbedingt nothwendig sind, so müssen wir gestehen, dass diese Pössnizregulierung, wenn sie auch ein Lieblingswunsch von uns wäre, vorläufig dem allgemeinen Bedürfnisse des Sparens geopfert werden muss. Es ist diese Arbeit, wie mir scheint, keine unbedingt nothwendige und dringende, und was hier wesentlich in Betracht zu ziehen ist, es ist keine solche, von deren günstigen Resultaten wir vollkommen überzeugt sind!« In vendar je bil grof Wurmbrand poslanec velikega posestva, je stanoval v ptujskem okraju prav blizu Pesnice! — Od leta 1876 pa do leta 1897 je vprašanje o regulaciji Pesnice mirovalo; leta 1897 spravili so ga slovenski poslanci pred deželni zbor štajarski iz lastnega nagiba, v peti seji dne 29. jan. 1897 je poslanec Robič njih predlog utemeljeval. Na pomoč ni prišel noben oskrbnik, noben okrajni zastop, nobena občina. Poslanci so morali pisati, da so se sprožile peticije v podporo stavljenega predloga! Danes pa nastopajo lažnjivci in obrekovalci, trdeč, da so slovenski deželni poslanci glede tega vprašanja kmete zapustili! — Dne 3. sušca 1897 se je deželni zbor bavil z vprašanjem ter je stavil na poročilo dr. Jurtela sklep, da se ima s pripravami pričeti. Takratni ces. namestnik Bacquehem sam je posegnil v

debato, ker se je prej o stvari temeljito informiral ter je pred celim zborom obljubil, da se bode vlada za stvar brigala in se ž njo pečala. S tem se je spravila stvar v pravi tir! Žalibog, da se je regulacija naopak začela, to je spet od zgoraj navzdol, namesto od spodaj navzgor, od iztoka proti izviru. Aniza na Zgornjem Štajarskem se je od spodaj navzgor regulirala in je delo davno izgotovljeno. Mura se je pa že od zgoraj navzdol regulirala in tako pride spodnji kos od Radgone do Ljutomera, kateri bi moral biti prvi, najpozneje na vrsto! Regulacija Mure je stala do leta 1889 2,008.308 gold. vzdrževanje del 547.862 fl., skupaj 2,556.170 fl. Stroški za vzdrževanje od l. 1892 do l. 1899 bili so proračunjeni na 435,000 gold. Že tukaj so slovenski davkoplačevalci precej zraven pomagali! Oni tedaj imajo pravico zahtevati, in ni njim potreba prositi, da pride vendar enkrat tudi Pesnica na vrsto, da se tudi za reguliranje te skrbi! — Dne 10 febr. 1898 se je spet govorilo v deželnem zboru o Pesnici, ker je koncem leta 1897 posebna komisija obhodila spet Pesnico. Poročevalec bil je spet dr. Jurtela in so se predlogi sprejeli. V ravnosti seji je deželni odbornik dr. Schmiderer povedal, da je c. kr. ministerstvo za poljedelstvo nasvetom komisije z leta 1897 pritrdilo, da je regulacija Pesnice zagotovljena (indem wir die Sicherheit haben, dass in absehbarer Zeit die ganze Regulierung der Pössniz in ein actuelles Stadium treten wird.) Aprila 1900 pa pride oskrbnik nemškega viteškega reda in pravi kmetom, da mora še le on vprašanje o regulaciji Pesnice dognati! Že takrat se je za delo prva svota po 20.000 gld. določila; porabila se, se vé, ni za spodnji del, ampak za zgornji del do železnice! Gotovo radi tega, ker je ta bliže Gradca, nego oni od Možkanjc do Drave! V deželnem zboru v Gradcu pa odločuje nemška večina, pa ne osem slovenskih poslancev; ti tedaj niso mogli ne naopak regulacije zabraniti! Ko je dr. Schmiderer dne 10. febr. 1898 govoril o državni podpori za regulacijo Pesnice, imenoval je to »veselo vest« (erfreuliche Mittheilung, — weil sich darin das Bestreben der Regulierung ausdrückt, dass wir die Pössniz endlich reguliren, — dass die dritte Strecke, die Ausmündung in die Drau, auch in Angriff genommen werden kann). — V 18. seji dne 19. aprila 1899 razpravljaj je deželni zbor spet o Pesnici; poročal je spet dr. Jurtela. Predlog je bil sprejet. Vse to kaže, da so se slovenski poslanci — vsi brez izjeme — zadnja leta krepko in pri vsaki priliki potegovali za regulacijo Pesnice. Kdor nasprotno

trdi, obrekuje in laže! To pa ni pošteno. Slovenski poslanci nikomur ne branijo, kdor hoče iti za svoj denar, za svoje pravice v Gradec prošnjačit; obrekovati pa se ne puste od nikogar. Da se izve cela resnica, ponovil je govornik kratko dolgo zgodovino pesniške regulacije. Beseda se bode uresničila. Pesnica se bode regulirala, ako bode vlada pritiskala in pomagala, sicer nikdar!

Politični shod v Št. Ilju v Slov. goricah.

Še živimo Slovenci ob severni meji slovenski, krepko živimo in ne maramo se še danes ali jutri udati sovragu na milost ali nemilost. To nam je jasno dokazal shod jareninskega političnega društva, ki se je vršil zadnje nedeljo v Št. Ilju v Slov. gor. tako sijajno in veličastno v pričlo velikanskega števila zavednih šentiljskih Slovencev, kakor še nikdar poprej noben shod. Iznenačila, da v srce ganila je vse rodoljube, ki so od drugod došli, tolika množica zavednih šentiljskih Slovencev. Celcerjevi prostori so bili v pravem pomenu besede prenapolnjeni. Štirje govorniki so nastopili, govorili drug navdušeneje od drugega. »Slov. Gosp.«, daleč premajhen si, da bi mogel sprejeti vse lepe nauke in iskrene besede izgovorjene na tem shodu. Vsak udeleženelec shoda si jih je gotovo globoko vse zapisal v svoje zvesto slovensko srce.

Shod je otvoril z iskrenim pozdravom podpredsednik političnega društva, Fr. Thaler. Poslanec Lendovšek je v obširnem prepričevalnem govoru pojasnil, zakaj so slovenski deželni poslanci izstopili iz deželne zbornice in kake vnebovpijoče krivice se gode slovenskemu ljudstvu na Štajarskem. Omenil je tudi, kako je ob delegacijskem zborovanju v Pešti krivo poučil grof Stürgh svitlega cesarja, češ, slovenski poslanci so brez tehtnega vzroka zapustili Gradec. Po dvorani so kar zašumeli razjarjeni klici: Stürghu! Rekel je poslanec, da napočijo pravičnejši, boljši časi za narod naš na Štajarskem še-le tedaj, ko bomo ločeni od Gradca. Ves zbor navdušeno zakliče: Proč od Gradca! Naposled poslanec še navdušuje volilce šentiljske občine za bližajoče občinske volitve, da bi se jih udeležili vsi do zadnjega moža in tako podrli gospoda Pistorja in njegove privržence na slovenskih šentiljskih tleh. Končno je zaklical:

Naprej zastava Slave,
Naprej slovenska kri,
Za vero, dom cesarja
Naj srce nam gori!

ko nas njegovi služabniki hudo mučijo. Bolje bi bilo, račun delati v grajščakom. Tako je množica začela premišljevat.

»V grajščino pojdemo«, se je naenkrat slišalo več glasov, »tam naj nas rešijo tlake, naj nam dajo jesti in naj iz ječe izpustijo vse, ki so tam zaprti.«

»Imam tam očeta«, kliče nekdo.

»In jaz dva brata«, oglasi se drugi.

»Moj sin je tam že od spomladi za to, ker ni mogel iti na tlako.«

»Lepa je taka sloboda in prostost, katero nam je grajščak sem pripeljal.«

»Pojdimo si po njo! Naj nam jo grajščak da, ker je hotel, da o nji kaj izvemo. Saj imamo zagovornika, tega novega učenika.«

»Pojdimo!« kričali so vsi in vse se je drlo proti grajščini.

Grajščak gotovo ni pričakoval takega obiska.

»Kaj pa je? Poglejte, zakaj sem gredo?« reče grajščak novemu učeniku, ko je videl, kako vse hiti v grajščino. »Mislim sem, da bodo šli nad župnika. Ali ga morda že s seboj vlečejo?«

Župnika pa med prišleci ni bilo.

»Kaj hočete, zakaj ste sem prišli?« kliče novi učenik.

»Slobodo in prostost hočemo, katero ste nam Vi oznanovali. Imamo tu v ječi svoje znanee, spustite jih in odpravite tlako.«

Novi učenik ves prestrašen pogleda grajščaka, kakor da bi pričakoval od njega pomoči.

»Potolažite jih!« rekel je grajščak. »Bojim se, da bodo hoteli s silo si pridobiti slobode in prostosti.«

Novi učenik se je zaničljivo nasmehljaj in je začel govoriti:

»Bratje, pomirite se! Hočete storiti nekaj, kar nasprotuje ljubezni, ki bi imela med nami vladati. Grajščak je Vaš oče, morate mu biti pokorni, ga častiti in mu pomagati. Le pojdite mirno domu in pozabite na stare krivice.«

»Kaj?« kričali so vsi »Mi bi morali pozabiti in grajščak sme z nami storiti, kar hoče? Zakaj pa mu Vi, novi učenik, tudi ne poveste tega, kar ste nam rekli, ker grajščak je še zdaj takšen, kakor je prej bil. On Vas je poklical sem k nam, mi Vas nismo klicali, naj torej on prvi začne z lepim izgledom. Hočemo slobodo in prostost. Učili ste nas, naj se maščujemo. Grajščak nas je mučil dovolj, naj zdaj vse popravi. Naj govori grajščak sam, Vam ne verujemo več. Igrate se z nami in za hrbotom se nam posmehujete v grajščini pri polni kupici.«

Grajščak se je že umikal pred množico, ki je vedno bolj silila v grajščino.

»Dam Vam vse, cesar si želite, le pojdite mirno domu.«

»Dajte nam hitro, kar nam hočete dati. Odprite ječe in nam napišite pogodbo z lastnim pečatom. Drugače ne gremo odtod.«

»Zapovejte jim, da se tako drzno ne obnašajo« rekel je grajščak novemu učeniku. »Ne morem jim vsega dati, kar želijo.« Pa tudi novi učenik je bil poln strahu. Seme, katero je vsejal, mu je zrastle naglo čez glavo. Hotel je kaj govoriti, pa njegova zgovornost ga je zapustila. (Dalje prih.)

Smešničar.

Tinček: »Kam pa tako hitiš, Gregec?«
Gregec: »Po zdravnika, moja žena mi nič kaj ne ugaja.«

Tinček: »Počakaj, Gregec, grem tudi s teboj; moja žena mi že dolgo ne ugaja.«

A: »Za Boga, kakšen si po lici! Kdo te je tako razmesaril?«

B: »Ej, z ranocelnikom sva se stepla.«

A: »Pa si ga vendar zatožil?«

B: »Zakaj neki? Saj mi je rane brezplačno zašil!«

Burno vsesplošno odobravanje je sledilo vrlo iskrenemu govoru našega poslanca. Predsednik mu izreče zahvalo, ves zbor pa zaupanje njemu in vsem slovenskim poslancem. Mnogi kličejo: Dokler ne dobimo svojih pravic, ne pojdite v Gradec, prihajajte pa med narod!

Veleposestnik Mlakar je dobro ubral strune razpravljajoč, kako se nam je treba Slovincem v gospodarskem oziru zjediniti v zadruga in se oklepiti naših denarnih zavodov. Le če bomo v gmotnem oziru močni, se bomo lahko z uspehom branili. Zato je iskreno priporočal navzočim v vsestransko podporo lepo se razcvitajočo šentiljsko posojilnico. Tudi ljudskega štetja je omenil in vsodbujal zborovalce, naj se takrat ne dajo zapeljati, da bi nemščino povedali kot občevalni jezik, kajti upravno sodišče je izreklo, da tisti velja vsak za Nemca, ki navede nemščino kot občevalni jezik. Pri ljudskem štetju ne briga ne Pistorja ne drugih, ali šentiljski Slovenci znajo nemški ali ne. Za ljudsko štetje znajo le slovenski.

Narodni gostilničar Peter Novak je v prav poljudni besedi vzbujal v zborovalcih ljubezen do domače slovenske šole. Vsi drugi narodi poučujejo otroke v ljudskih šolah le v maternem jeziku, le slovenski otrok bi se naj le v nemščini učil brati, pisati itd. Vsi Nemci bi kričali, če bi kdo hotel nemške otroke spraviti v čisto slovenske šole. Kar je Nemcu všeč, to je tudi nam prav. Otroci takih šol so največji siromaki. Tam se vzgajajo ljudje, ki enako nezvestim vojakom bežijo v tuji tabor, da bi potem streljali na lastni svoj narod.

Oba govornika sta si zaslužila burno pohvalo. Kaj zvesto so zborovalci poslušali svoja stanovska tovariša.

Društveni predsednik je na to prečital in razložil resolucije, ki se tičejo naše ločitve od Gradca in vseh prememb, ki so s točitvijo nujno v zvezi. Vse te resolucije, kakor tudi one za obrtno šolo, za gospodarsko šolo, za zimske kmetijske tečaje so bile z odobravanjem sprejete.

Društveni predsednik potem navdušuje navzoče, posebno še mladeniče, naj skrbé za to, da bo v vsaki slovenski hiši naročen »Slov. Gosp.« da bode mladina raje prebrala knjige bralnega društva. Pouka je treba najprej, potem bo prišla prava zavest. Poda še mnogo koristnih nauk zborovalcem in končno izrazi željo, naj bi lepim besedam sledila tudi dejanja, naj bi vstrajno delali vsi, da se slovenska meja ne pomakne dalje proti jugu.

Ko poslanec odgovori na nekatera vprašanja volilcev, predsednik shoda Fr. Thaler, pristrčno zahvali vse zborovalce za velikansko udeležbo in s trikratnim živio-klicem na papeža in cesarja zaključí najznamenitejši šentiljski shod.

Politični ogled.

V delegacijah se vse lepo dovoljuje, kar ministri zahtevajo. Letos znašajo potrebščine 16.000.000 K. več ko lani, torej vse skupaj 362.854.411 K. Štajarski Slovenci nimamo nobenega zastopnika v delegacijah. Edini, ki niso z vsem zadovoljni, kar ministri hočejo, so Čehi. Kranjski delegat Vencajz je v delegacijah zavrnil grofa Stürgha, ki je cesarju krivo poročal o izstopu štajarskih deželnih poslancev. To je grofa tako zabolelo, da se je pozneje hotel oprati. A zopet se je zakopal. Rekel je namreč, da pozna težnje slovenskega naroda iz lastne skušnje in da ve, da bi se slovenski narod rad ponemčil. Nemški tovariši so ga debelo gledali, ker vedo, da grof ne občuje s Slovenci, razven če ima v Halbenrajnu kakega slovenskega hlapca ali dekle. Štajarski Slovenci smo delegatu Vencajzu hvaležni, da je nastopil proti Stürghu.

Avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand se oženi z grofico Chotek. Dunajski uradni list bo to naznanil na binkoštno nedeljo. Poroča se bode vršila med 15. in 22. junijem.

Občinske volitve na Dunaju so izpadle ugodno za krščanske socialce. V občinskem zastopu bodo imeli veliko večino. Liberalci, Wolfianci in socialdemokrati so nastopili v drugem volilnem razredu skupno proti krščanskim socialcem, a so bili premagani. Veselje in navdušenost med krščanskimi volilci na Dunaju je nepopisno.

Zveza nemških katoliških kmetov na Štajarskem ima dne 5. junija svoj shod v Gradcu. Prišli bodo govorniki iz Gornje Avstrijskega.

Vojska v Južni Afriki. Angleži so sedaj vendar-le prekoračili oranjsko-transvalsko mejo in s tem zaključili vojno v državi Oranje. Pri prehodu čez reko Vaal niso zadeli ob nikak odpor od strani Burov, ki so samo razdrli most in se potem umaknili kakih pet milj severno v Meyertom. To mesto leži ob železnici ob pobočju gore Klip-River, kjer izvira istoimenska reka. Poročilo, da bodo Buri skušali ovirati prehod čez reko Vaal, se toraj ni obistinilo. Na dveh ali treh krajih so se angleške čete neovirano podale čez reko in kmalu dospo do Johannesburga. Kaj se zgodi s tem mestom, sedaj še ni znano. Od angleške strani se še vedno trdi, da so rudniki v veliki nevarnosti, mej tem ko Buri to vest najodločneje zanikavajo. To je verjetno, ker bi trpeli škodo tudi domači lastniki rudnikov. Oranjski so se seveda podali vsi na svoja domovja, istotako velika večina Transvalcev. Pričakovati je v najkrajšem času konca vojske z udajo [burske armade.

Dopisi.

Celje. (Železna trgovina »Merkur« otvorjena.) Pretekli teden otvorila se je teško pričakovana železna trgovina »Merkur«, nahajajoča se v rokah premožnih slovenskih narodnjakov. Ker zadeva glede naslova te trgovine še ni rešena, prevzel je do rešitve iste trgovino gospod Peter Majdič.

Vedno naraščajoča surovost celjskih nemških hujskačev proti Slovincem je bil eden glavnih povodov, da se je ta trgovina osnovala. Štajarski Slovenci prišli so do prepričanja, da bi bila največja neumnost, rediti še nadalje gade, ki jih v zahvalo nesramno pikajo. Vsled tega stremijo Slovenci v zadnjem času po tem, da si snujejo lastne narodne trgovine in s tem podpirajo lastno obrt, ne pa nehvaležne in hinavske tuje. Do tega so nas privedli nasprotniki sami, ki so postali — slovenskega kruha pijani. Koliko so si nemci prizadevali, da bi ustanovitev te trgovine zabranili. Vse nemštvo delalo je složno na pogibelj Merkurja. Blatili so ga nekteri po časnikih, no drugi bolj po vsakdanje z jezikom, še drugi tako »po domače« z blatom po zidu — vsak pač po svojem okusu in sposobnosti. Celo naša »Domovina«, ki je krepko odbijala napade nasprotnikov s tem, da se je potegovala za Merkurja, prišla je večkrat — ranjena iz bojišča. Vse, vse se je bilo zaklelo proti Merkurju. Pa kaj jim je pomagalo? Vse njih hudobne namere so se razbile ob vstrajnosti in nevstrašenosti peščice slovenskih veljakov.

Slovenska železna trgovina »Merkur« danes obstoji in bode obstala vsem tistim nevoščljivcem v zasmeh in jezo, ki so jo hoteli ugonobiti!

S svojim nagajanjem in vsakovrstnimi ovirami proti njej, delali pa so najboljšo reklamo za njo, za kar se njim bo svoj čas izrekla od Merkurja še gotovo »posebna« zahvala. Živila slovenska železna trgovina Merkur. Slovenci: Svoji k svojim!

Mala-Nedelja. (Zadružno življenje). Dne 27. maja ustanovili so obče znani rodoljubi in vzorni narodnjaki v Mali-Nedelji, tolikanj potrebno in koristno kmetijsko zadrugo. Ker ni bilo mogoče sl. organizatorju zadrug gsp. Kaču samemu volitve vodit priti, storil nam je to po zelo podučljivih besedah in s podukom iz posebne prijaznosti gosp. Fran Posinger, tajnik zadruga in posojilnice iz sv. Trojice, odkoder se je tudi par drugih odličnih gostov našega zborovanja in volitve vdeležilo. Ker želim o vsem našem dose-danjem delovanju v prihodnje obširneje spregovoriti, omenjam samo, da so se v načelnitvo volili z vzklikom soglasno sledeči gg. iz Male-Nedelje in okolice: Franjo Kocbek, posestnik v Mali-Nedelji, kot načelnik, Matej Rantaša, posestnik v Drakovcih, namestnikom Ignacij Kosi, zastopnik veletržtva in posest. sin, tajnikom Jurij Mikl, posestnik, župan v Malinedelji, blagajnikom Janko Mikl, posestnik v Terbegonjcih, France Gašparič, posestnik v Drakovcih, odbornikom. V nadzorništvo izvolili so se soglasno sledeči gg. L. Slana posestnik v Moravcih, kot predstojnik nadzorništva, Ivan Vuk, posestnik in trgovec v Terbegonjcih, Tone Belšak, posestnik v Bodislavcih, Martin Verbnjak, posestnik v Moravcih in Matija Čagran, posestnik v Terbegonjcih.

Navedena imena načelstva in nadzorstva novo ustanovljene zadruga v dični Mali-Nedelji kažejo in pravijo dovolj, da se je to mlado društvo posadilo na trdna in stanovitna tla, katerej želimo še nebeskega blagoslova.

Iz Polzele. Če gre tvoja pot, dragi bralec, po lepi savinjski dolini, in če prideš iz Sv. Petra blizu do cerkve in vasi Polzelske, se nehote ozreš na lepo prostorno novo pokopališče poleg ceste. Zares, vsakdo prizna, da našemu pokopališču s svojim močnim obzidjem in z lično kapelico sredi lepih nasadov — ni najti blizu kje enakega. Je tudi nekaj, če naši ljubi ranjki — in mi sami enkrat — počivajo na prijetnem prostorčku. Posebna zahvala gre posestnici tukajšne grajščine v Šeneku, Mariji pl. Pongrac. To pokopališče so nam preč. g. opat celjski na praznik vnebohoda Gospodovega ob navzočnosti mnogih duhovnikov in nebrojnega ljudstva slovesno blagoslovili.

Imamo pa v naši fari še drugo znamenitost, t. j. podružnica Sv. Križa na Gori Oljki. Dragi bralec, ali si že bil kedaj na Gori Oljki? Ako ne, naj ti bo žal in hitro popravi to zamudo. Mi Slovenci tako radi cenimo vse, kar je tujega, na lastne dragocenosti pa se včasih prav nič ne oziramo. In tak biser v Savinjski dolini je Gora Oljka s svojo cerkvijo. Dohod je tako lahek, iz Polzelskega kolodvora dospeš, če količkaj stopiš, skoraj večinoma po senci, tja gor v poldrugi uri, iz Rečice na Paki, kjer je nekoliko bolj strmo, pa še prej. Slavni Orožen piše, da se vidi odtod 75 cerkev, in to je istina! Ne zabi stopiti tudi v spodnjo cerkev — kripto, ki je vsa prenovljena. Blizu 100 lučic ti razsvetljuje Božji grob, in ob strani dve kapelici, Srca Jezusovega in Lurske Marije, delo mozirskega podobarja Ivana Cesarja. V cerkveni hiši dobiš tudi okrepčalo za žejno grlo, a treba se ti je prej oglasiti pri cerkvenem predstojništvu.

Tako pri nas dobro napredujemo. Stori se marsikaj za božjo čast in občno korist. Saj imamo pa tudi vrl občinski odbor, čeravno se je o svojem času po nepotrebnem mnogo pisarilo o naših občinskih volitvah. Na čelu občine pa je mož, sicer ne kmečkega stanu, pa kmetov odkritosrčni prijatelj, zares naše gore list! Zavedni pa smo tudi, saj beremo dobre časnike, pred vsem pa si nam ljub poleg »Domoljuba«, ti »Slovenski Gospodar«. Če me bo hmeljska kupčija spravila v dobro voljo, ti utegnem še kedaj kaj poročati.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanje. Praktikant pri okrožnem sodišču v Celju gsp. Karl Faleschini je imenovan avskultantom.

Premeščenje. Poštni oskrbnik Ivan Prohaska je prestavljen iz Ptuja v Maribor.

Topilničarsko upravništvo. Pomožni uradnik pri topilničarskem upravništvu v Celju Viljem Kriška je imenovan računovodskim asistentom.

Novo pošto so dobili v Koprivnici v brežiškem okraju.

Javni shod političnega in gospodarskega društva ljutomerskega, ki se je vršil dne 27. maja pri Sv. Juriju na Ščavnici, bil je prav dobro obiskan. Okoli 300 vrlih posestnikov je navdušeno odobravalo obširni govor deželnega poslanca gosp. dr. Rosina in gosp. dr. Brumna. Pod predsedstvom gosp. župnika Kunce in župana Jurija Brumen sklenile so se na predlog g. Košarja od Sv. Jurija sledeče resolucije: I. Na javnem shodu ljutomerskega političnega in gospodarskega društva dne 27. maja 1900 zbrani zborovalci izrekajo: a) slovenskim deželnim poslancem svoje zaupanje in odobravajo izstop iz deželne zbornice, II. dalje b) izrekajo, da zahtevajo ločitev slovenskega Štajarja v upravnem, šolskem in gospodarskem oziru ter ustanovitev posebnega oddelka namestnije za južni Štajer; c) želijo, da se za slovenske kraje štajarske in koroške ter za deželo Kranjsko ustanovi posebno nadsodišče v Ljubljani, d) ter ustanovitev vseučilišča za Slovence v Ljubljani. Ko se je zborovanje sklenilo, izreklo je še premnogo posestnikov željo, naj bi se v kratkem zopet priredilo v gornjeradgorskem okraju podobno zborovanje. Zdaj pa naj zopet pridejo lačni pisarji nemških časopisov ter naj poročajo, da slovenski narod v južnem Štajarju ne stoji za svojimi poslanci.

Občinske volitve se vršijo danes v Št. Ilju nad Mariborom. Tudi Slovenci so šli v volilni boj. V Mariboru se že z nestrpnostjo pričakuje izid volitev. Dosedaj še nimamo nobenih poročil. Za gotovo upamo, da bodo Slovenci vsaj v tretjem razredu zmagoslavni. Toda naj bo zmaga slovenska ali ne, že sedaj lahko izjavimo, da bo slovenski svet vedno hvaležen današnjim slovenskim volilcem v Št. Ilju, ki so šli tako pogumno in samozavestno v boj za čast slovenskega imena.

Šentiljski politični shod je presegel vse pričakovanje. Kdo bi si mislil poprej, da bo prišlo čez 300 navdušenih mož na shod. Kako smo bili vsi veseli, vsi navdušeni! V najlepšem redu se je vršil ta shod, o tem se je lahko prepričal tudi gospod Pistor, ki je tisti dan »klaverno« hodil semintje po Šentilju. Še Šentilj ni izgubljen, dokler šteje toliko značajnih, zavednih in navdušenih slovenskih posestnikov.

Šentiljski mladeniči so bili tudi v velikem številu zastopani na političnem shodu. Eden izmed njih je slovesno na shodu obljubil v imenu vseh, da bodo šentiljski mladeniči z vso vnemo širili slovenske časnike in knjige, tako da je ne bo v šentiljski župniji slovenske hiše, ki bi ne imela slovenskega lista, zlasti še »Slovenskega Gospodarja«. Bog Vas živi, vrli mladeniči, Vi najboljše upanje naše prihodnosti! Le čvrsto na delo domoljubno!

Solčno mrkanje se je tudi pri nas dalo lepo opazovati zadnji ponedeljek kmalu po četrti uri. V Algiru (v Afriki) je solnce popolnoma mrknilo. Ko se je zopet pokazalo, je na tisoče arabskega ljudstva iz radosti z glasnim krikanjem pozdravilo solnce.

Dva štrajka so uprizorili zadnji čas slovenski delavci in sicer v Trbovljah in v Vevčah na Kranjskem. V Trbovljah je odpodil ravnatelj komija konsumnega društva. Delavstvo se je zavzelo zanj. Štrajk se je končal, ker je komi zopet sprejet. V Vevčah pa še delavci štrajkajo. Zahtevajo zvišanje

svoje zares nizke plače in pa postavne pravice pri bolniški blagajni. Ravnateljstvo se jim noče udati. Delavci bodo vstrajali, dokler bo jim le mogoče. Tudi naše upravništvo sprejema darove za štrajkujoče delavce.

Iz Linhart-Friševega revirja. Nadzorstvo nemških šol po spodnještajarskih mestih je izročil Linhart ravnatelju gospodu Frišu. V tem okrožju, spadajočim pod Friševo nadzorstvo, se je zgodilo zopet naslednje: Nemški učitelj je šel z otroki mimo križa. Rekel jim je: Glejte, kako žalostno se Bog drži, ker mu je žal, da je Slovence in Hrvate ustvaril. — Nek drug učitelj je hodil z učenci na izlet. Na povratku se je klicalo: »hejl und sig, den vindišen den štrik.« (Srečo in zmago — Nemcem seveda, — Slovencem pa vrv). Lepe šolske razmere! Tako se goji strpljivost med sosednimi narodi!

Ptujske novice. Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj se udeleži po odposlanstvu binkošne slavnosti pevskega društva Trebevič v Sarajevi. — Po ptujskih gostilnah se rabijo vrčki za pivo s sliko peka Orniga. Manjka še le, da zraven naslikajo njegovega županskega otroka: mestno plinarno.

Iz Ptuja nam pišejo: Skozi 3 dni je ogledoval opustošene haloške gorice, kakor tudi tamošnje nove nasade vladni zastopnik, dvorni svetnik Edmund Mach iz poljedelskega ministerstva. Prvi dan, 27. majnika je prehodil spodnji del Haloz iz Zavrča do Sv. Barbare, drugi dan 28. t. m. gornje Haloze od Zgornje Pristave do Leskovca, tretji dan srednje Haloze: od Leskovca skozi Slatino in Paradiž do Sv. Barbare. V njegovem spremstvu je bil vinarski komisar Matjašič, deželni komisar Stiebler, državni poslanec Žičkar in nekateri Ptujčani. G. Edmund Mach je v vinarstvu strokovnjak prve vrste; kajti vodil je deželno vinarsko šolo San Michele na Južnem Tirolskem skozi 26 let in je zdaj skozi 1 leto v poljedelskem ministerstvu. Zanimal se je gosp. dvorni svetnik za vsako malenkost po Halozah, pregledoval je tudi kmetska in viničarska stanovanja, kleti in hleve. Tudi nekateri bližnji duhovniki so se pridružili njegovemu spremstvu. V sredo 30. maja so se zbrali vsi udeleževalci konečnega posvetovanja v Ptuj, pri katerem se je napravil zapisnik in se je potrebno nasvetovalo, kako se naj postopa na dalje, da se haloške gorice kmalu zopet prenovijo. Hvala g. Žičkarju, da tako lepo skrbi za nas haloške vinogradnike!

Za sadjarje in vinogradnike. Na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru obdržaval se bode od 18. do 23. junija poletni tečaj za sadjarstvo in vinarstvo ter za viničarje in cestarje. V tečaju za sadjarstvo in vinarstvo se bodo poučevala poletna dela v sadunosnikih in vinogradih, osobito ravnanje z različnimi škodljivci, v tečaju za viničarje in cestarje pa se bo gledalo najbolj na stanovsko strokovno izobrazbo. V tečaj za sadjarstvo in vinarstvo se sprejme 40 obiskovalcev, za viničarje in cestarje pa 30. Viničarji, sadjarji in cestarji, kojih ne pošljejo posestniki, občine, zadruga, in ki doprinesejo ubožno spričevalo, dobijo podporo. Kdor se hoče vdeležiti teh tečajev, naj se javi ustmeno ali pismeno pri ravnateljstvu sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

Slovenski „Merkur“ vstaja in... Neka zanimiva reč se je opazovala pretekli dne v našem celjskem mestu. Nemški železni trgovini Rakuscha in Radakovitscha oblekli ste se povodom otvoritve Merkurja v praznično obleko. Ali iz veselja, da lahko pozdravite novega tovariša Merkurja, ali iz strahu pred njim, ne vemo; samé bodete najbolj vedeli.

Ustrelil se je v Žalcu 19. t. m. ponoči zavarovalni agent J. Raner, ker se mu je služba odpovedala. Krogla mu je razbila čepinjo, da so mu možgani silili na dan, a boril se je s smrtjo še nekaj ur ter cel čas strašno rjovel, kar je bilo v nočni tmimi grozno slišati. Bog se ga usmili!

Zanimiva vest. V Celji opazujemo že nekaj dni sem prve letošnje — plavičarje. Kakor nam lastovke naznanjajo vsako leto prihod pomladi, tako nam pričujejo ti plavičarji leto na leto se pojavljajočem pruskem duhu. Nam Slovencem je ta smešna noša v zabavo — ako Avstriji ni v žalost. Sitno je le to, da se človek teško smeha vzdrži, ako sreča takega bedaka, držečega se tako čudno resno, kakor bi nosil samega cesarja (seveda nemškega) na prsih.

Celje. Nadvojvoda Rainer pripeljal se je preteklo nedeljo popoldne z vlakom iz Ljubljane semkaj. Prišel je nadzorovat domobranski polk. Pri sprejemu na kolodvoru bilo je mnogo vojaških in civilnih dostojanstvenikov in tudi č. duhovščina je bila zastopana. V posebno zadoščenje nam je, da se je visoki gost zlasti z gospodom opatom izredno dolgo in prijazno pogovarjal. Drugi dan odpeljal se je nadvojvoda naprej proti Dunaju.

Viničarjev kažipot. Tako se imenuje nova knjiga, ki jo je spisal gosp. Ivan Bele, potovalni učitelj na vinarski šoli v Mariboru. Vsebina knjige so strokovnjaški navodi, kako vinograde na novo zasajati in kako jih obdelovati. Strani ima 63. Stane 63 vin., po pošti 10 vin. več. Kdor jih 12 kosov naroči, dobi en komad navrh. Kupuje se pri Drag. Hribarju, knjigarju v Celju.

Mesto Ormož je dobilo dne 27. t. m. dva nova častna meščana poslanca dr. Ed. Volfharta in nadučitelja Raušla, ker sta se največ trudila za pridobitev nemške šole.

V kozjanskem okraju čutili smo v četrtek dne 24. maja okoli tretje ure zjutraj močen potres s podzemeljskim bučanjem. Smer mu je bila od severa proti jugu.

Brežice. Prijatelj nam piše: Brežko mesto je dobilo novo ulično razsvetlavo, vpeljala se je namreč tako imenovana Auerjeva luč, ki se je dobro obnesla, ter popolnoma plin nadomestuje.

Od Sv. Ane na Krembergu nam pišejo. Kako se tukaj gibljemo, naj Vam, častiti bralci, povedo te le besede: časopisov dohaja k nam in sicer: Slovenski Gospodar 32, Cvetje 6, Domovina 7, Dom in Svet 5, Angelček in Vrtec 5, Voditelj 3, Venec 2, Domoljub 2, Mir 1. Iz našega kraja Mohorjanov je 128 in Matičarjev 7. Ako pomislimo, da je tukaj na slovensko-nemški meji že veliko Nemcev, je to za nas lepo število. Pomislimo, naša župnija šteje 2840 duš, mej katerimi smemo šteti okoli 500 Nemcev, torej pride Slovencev nekaj nad 2000.

Iz Dobrne se nam pritožujejo, da ondotna poštna upraviteljica ni zmožna slovenskega jezika, toraj je slovenskim strankam nemogoče se z njo sporazumeti. Dobrna občina je že davno poslala peticijo za slovenski poštni pečat, a cela stvar še ni rešena.

Nevihite. Iz Sevnice. V soboto dne 26. t. m. je bila pri nas strašna nevihta. Bliskalo in gromelo je, da je bilo groza. Deževalo pa je, kakor bi iz škafa vlival. Zato je vsled preobilnega naliva povodenj napravila veliko škode, zlasti v vinogradih in na polji. — Strašno vreme je v soboto 26. maja prišlo od Rajhenburga čez Teharje in Vojnik v Črešnice. Treščilo je tukaj čez 30krat, vendar užgalo ni. V Črešnicah je strašno lilo in zemljo neslo v nižave, v okolici Lačna ves je pa toča hudo pobila in povodenj razsajala. — Brežice. V četrtek dne 24. t. m. čutil se je ob 3:20 uri zjutraj srednje-močni tri sekunde trajajoči valovit potres brez sunka, spremljen z podzemeljskim bobnenjem. Smer mu je bila SZ—SI. — Iz kozjanskega okraja se nam poroča, da so imeli pretekli ponedeljek in terek zdaten mraz. Vinogradi v nižavah so silno veliko trpeli in tudi krompir ter fižol je precej posmodilo. Veliko hujše pa še je prišlo. Že štiri dni vsak dan gromi in bliska, da je groza, in tri dni zaporedoma smo imeli točo. Najhujše bilo je v soboto. Silna burja z dežjem in točo naredila je veliko škode skoraj po celem okraju posebno

na Zdolah in Virstanju. Njive ravno zdaj obdelane odneslo je v doline. Stari ljudje pravijo, da zaporedoma več dni, ne pomnijo takih neviht. V nedeljo po četrti uri popoldne pridrveli so se temni oblaki s Hrvaškega čez Sotlo, da nas je bilo groza. Bobnelo je, da smo se tresli strahu. Vsi pala se je dež in toča, katera, akoravno drobna, je vendar vsled viharja dokaj škodovala. Treščilo je v hlev F. Tacar posestnika v Jelšovcu okolica Gubno. Ubilo mu je junčka, a enega omamilo, a hlev z ubitim junčkom je zgorel. Dobro, da je bil hlev in tudi živina zavarovana. Kmetje, dajte si tudi živino za take slučaje zavarovati! — Silna nevihta z nalivom bila je preteklo soboto popoldne v Kostivnici. Voda je naredila veliko škode v vinogradih, posebno v novih nasadih. V Spod. Kostivnici šla je toča, toda bila je kakor babje pšeno, ter ni naredila posebne škode. Hujše je potolkla toča na Rodnah in pri sv. Petru v Medvedovem selu. Okoli sv. Eme, posebno okrog podružnice sv. Aréha pa je tako zabila, da strnino kosijo. V nedeljo popoldne pa je bila grozna nevihta pri Zagorji, Pilstajnu in Prevorji. Blizu Krivice v Pilstajnski župniji vdarilo je v velik kozolec kmeta Gubenseka. Kozolec bil je hipoma v ognju. Zgorelo je tudi par juncev. Potem pa se je vsula toča debela kot lešniki po Straški gorci, Lesičnem in po Prevorski župniji, da je bilo vse belo. Še v ponedeljek v jutro bi se dalo toče nagrabiti pod kapi, toliko je je padlo. V soboto je bila strašna nevihta z groznim nalivom v Špitaliču. Od tam je prišla voda v nedeljo v jutro proti Poličanom in Studenicam v toliki obilnosti, da je na večih krajih preplavila okrajno cesto. Ljudje, ki so šli k službi božji, morali so se deloma vrniti, ker niso mogli črez vodo. — Zelo nesrečen dan je bil za celo našo okolico Žerjavinsčak v ljutomerskih vinogradih dne 25. in 26. t. m., ker nam je toča hudo oklestila naše izmučene vinorodne gorice, ki so kljub vsem boleznim letos še precej bogato žetev obetale, a sedaj je z vsem pri kraju. Ubogo ljudstvo!

Od Sv. Marka pri Ptuj. Malokdaj se sliši kaj od Sv. Marka in še takrat nič kaj veselega. Žito nam je vzela zima in zdaj smo obsejali polje s koruzo, pa komaj prične kaliti in se kal pokaže vrh zemlje, že je fazan pri njej, da jo odkoplje in zrno s korenino sne. Koliko se vsled tega posuši! Fazanov je tukaj neverjetna množina. In če se pritožimo pri lovskem najemniku, dornovskem grajščaku, pošlje k nam svojega nadlovca; ta pride, a ljubi Bog, kaka je ta odškodnina! Četudi postavno ni prav, vendar tudi ni čudo, če si ljudje sami skušajo pomagati; marsikdo prime za puško, da bi ubil tega škodljivca, pa gorje mu, če ga zasačijo! Če ni slučajno ustreljen, čaka ga drugo zlo, nič boljše od prvega, treba je iti več mesecev v ječo. Da, da, grajščaki morajo imeti svojo zabavo, čeravno kmet zato nima niti najpotrebnejšega kruha. Ne vemo več, kaj bi storili. Upanje stavimo na naše poslance in na naše okrajno glavarstvo. Toda glavarstvo še nam dosedaj ni izkazalo nobene naklonjenosti. To vam je življenje, da se Bogu usmili! — Markovčan.

Zal ti je lahko, da nisi bil preteklo nedeljo v Šmartnu pri Slovengradci. Slišal bi bil izvrsten poduk gospoda Grma o dobri čebeloreji. Čuj: Iz deset panjev se lahko vsako leto dobi sto goldinarjev čistega dobička, če se prav ravna s čebelicami. Videl bi bil tudi, kako so naši vrli fantje prav dobro igrali izvrstno burko »Pravica se je izkazala.« Drugokrat boš pa gotovo prišel gledat; ti bomo že povedali v »Slov. Gosp.«, kedaj bo zopet kaj »los«.

Za kmeta. Pri licenciranju bikov v Slivnici pri Mariboru zadnji ponedeljek je dobil državno darilo bik deželne vinarske šole v Mariboru. Kmečki živinorejci pa se povprašujejo, zakaj se taki deželni zavodi od premiranja ne izključijo.

Iz Gederovec na Ogrskem nam pišejo med drugim: Zopet so nam poslali knjige: nek g. kapelan 42 knjig, g. J. Sanda, duhovnik v Gradcu 3 kile knjig, mladenič Karol Zdolšek v Bobovem 6 kil, mladenič Anton Šerona na Spodnji Hajdini 7 kil knjig. Bog povrni! Knjige so nas jako razveselile. Hvala Bogu, mi smo sedaj tukaj dosegli, da se veronauk poučuje v materinem jeziku. Iskren pozdrav v bratovski ljubezni Edšid Matjaš Gederocz, p. Frankocz. Ogersko.

V Iko je prišla svojega bolnega brata obiskat učiteljica iz Vratislave, ki je bila na »Veliko križev« v Rimu v cerkvi sv. Petra, ko so sv. Oče slovesno prišteli svetnikom vzveličanega Janeza Krstnika dela Sale, ustanovnika čč. šolskih bratov in vzveličano redovnico Rito iz Kaščije. Bila je naša rimska romarica toliko srečna, da je petkrat videla sv. Očeta, štirikrat pri — pri raznih avdijencah — v domači obleki, na praznik Kristusovega Vnebohoda pa v najlepši papeški opravi. — To pot je bilo romarjem strogo prepovedano, na glas pozdravljati sv. Očeta. Romarji so z obilnimi solzami dajali duška svojim razveseljenim srcem. Ko so pa potem po dokočanem sv. opravilu, — ki je trajalo od 9. do 1. ure — odnesli sv. Očeta v Vatikan, tedaj pa množica ni mogla več molčati. Iz tisoč in tisoč grl je v raznih jezikih zadonelo: »Živeli papež-kralj!« — Upati je, da nam ljubi Bog ohrani še nekaj let to rajsko prikazen, papeža Leona XIII.

V Iki so črešnje že zrele. V soboto zjutraj so pa tam doli dvakrat imeli hudo nevihto, ob poludveh in ob sedmih, a brez zlih nasledkov.

Pozor. Celjska narodna godba, polnoštevilna, pod osebnim vodstvom kapelnika gosp. Fr. Koruna svirala bode binkoštni ponedeljek v »Nadvojvoda Ivanovi votlini v Hudi luknji.« Z ozirom na to, da se poleg podzemeljskih zanimivosti in čarobnosti nudi tudi obilo umetniškega užitka, vabi se slavno občinstvo, da kolikor mogoče v mnogobrojnem številu poseti to veselico.

Iz Velovlaka pri Ptuj. Pri zadnjih občinskih volitvah sta se kosali dve stranki. Ena stranka iz Dacinj in Velovlaka, druga iz Dornave. Zmagala je prva stranka. Župan in vsi odborniki so vrli Slovenci.

Iz Doberne. V nedeljo dne 27. maja popoldne je prišel nadvojvoda Rainer v spremstvu treh visokih vojaških dostojanstvenikov na potu iz Ljubljane, kjer je nadzoroval brambovske čete, tudi v Doberno in si je ogledal tukajšnje toplice. Ker je prišel nenadoma, ni bilo posebnih priprav za sijajni vsprejem.

Železna trgovina »Merkur« v Celju jela je 28. t. m. delovati. Začetek kaže, kako potrebna je bila ta trgovina in res hvaležni moramo biti gospodu Peter Majdiču, da je zmagal vse zapreke, ki so se stavile temu podjetju. Opozarjamo vse narodnjake, da posluje trgovina na debelo in drobno!

Slovenska šola na Muti izvrstno napreduje. Veseli se je prebivalstvo celega marnberskega okraja. Vrle žene in dekleta od Sv. Antona na Pohorju so darovale za to šolo 32 K in sicer: Mravljak Katarina 6 K, Pušnjak Kat. 5 K, Miklave Marija 3 K, Štibler Neža 2 K, Podlesnik Elizabeta 2 K, Kovač Marija 2 K, Kanop Marija 2 K, Kramljak Ter. 2 K, Pušnik Jul. 2 K, Zaveršnik Klara 2 K, Zaveršnik Marija 2 K, Podlesnik Antonija 1 K, Podlesnik Jul. 1 K. Živijo! blaga srca za obmejno slovensko mladino. Bog daj blagih posnemovalk! G. Fr. Körner od Št. Ilja je daroval 2 K. Bog plati!

Nova knjiga. V naši tiskarni je izšla nova bogoslovna knjiga: »Razlaga drugega lista sv. apostola Pavla do Korinčanov«. Spisal Josip Zidanšek, kn. šk. duh. svetovalec, profesor bogoslovja v Mariboru itd. Knjiga je strokovno-učenjaško delo. Cena 50 h.

Duhovniške vesti. Mil. g. kanonik M. Stranjšak je odložil dekansko službo za de-

kanijo Hoče. Dekanijskim upraviteljem je imenovan č. g. Simon Gaberc, župnik v Framu. Č. g. And. Gliebe, župni upravitelj pri Veliki nedelji je prestavljen v Ormož. Č. g. Menhart iz Ptujja je imenovan provizorjem pri Veliki nedelji. Prestavljeni so čč. gg. F. Gartner iz Ormoža v Loko, F. Horvat iz Hajdine v Ptuj, F. Krošelj iz Loke v Laško, Ivan Rožman iz Laškega v Hajdino.

Društvene zadeve.

Slovenska čitalnica v Mariboru. Dne 9. junija bo zadnja gledališka predstava v tej poletni dobi v Narodnem domu. Igral se bo na občno željo po nižjani vstopnini drugokrat »Cvrček«, slika iz kmetskega življenja v 5 dejanjih. Ker se je igra zadnjič s tolikim veseljem sprejela, pričakovati je tudi zdaj obilne udeležbe, zlasti iz okolice mariborske.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru je darovala slavna posojilnica v Slov. Bistrici 100 K, iz zapuščine župnika J. Trstenjaka v Št. Marjeti 23 K.

Za šolo na Muti je nabral gospod A. Kokelj ob priliki osemdesetletnice g. dekana Stoklasa v Braslovčah 20 K.

Posojilnica v Trbovljah je izdala računski zaključek za leto 1899. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 100, uničilo pa 64, obstoji toraj 357 knjižic za 221.688 K 04 h, in iznaša pzpvrčna vloga 620 K 97 h. Posodilo se je na novo 12 zadružnikom, 6 zadružnikov je posodilo popolnoma vrnilo, dolžnikov je toraj 69, ki dolžujejo skupaj 92309 K 42 h, ali povprek 1334 K 91 h.

S Pohorja. Kmetijska zadruga v Koprivniku-Planici priredi v nedeljo dne 10. junija, v gostilni J. Koren v Koprivniku podučeni shod, pri katerem bode dež. potovalni učitelj g. Martin Jelovšek predaval o živinoreji v obče, ter o ustanovitvi mlekarških in biko-rejskih zadrug. Začetek ob polu 2 popoldne. K temu zanimivemu shodu vabi prav uljudno vse p. n. ude kmetijske zadruge, kakor tudi vse druge posestnike odbor.

Kmetijsko društvo v Braslovčah imelo bo dne 4. junija t. l. ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor, pri katerem se bode podal pregled o dosedanem stanju društva in se volil novi odbor. Zborovanje bode v gostilni (pri ugodnem vremenu na vrtu) gosp. Vincenca Brišnika. — Upati je, da se ga udje udeležé v obilnem številu.

Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru izleti na binkoštni ponedeljek k Sv. Križu. Tamkaj priredi veselico s petjem in prosto zabavo v prostorih g. Hauptmana. P. n. občinstvo se tem potom najuljudneje vabi.

Slovensko izobraževalno in zabavno društvo »Naprej« v Gradcu imelo je v nedeljo 20. t. m. v društvenih prostorih (Kapaunplatz, 1) svoj izvenredni občni zbor, na katerem so se izpremenila nekatera pravila tičoča se društvenega poslovanja. Mesto odstopivšega 1. tajnika g. Prémrú-ta, kateri je bil izvoljen odbornikom, izvoljen je bil za 1. tajnika g. Lisca. Zborovanju je sledila prosta zabava v društvenih prostorih.

Listnica uredništva: Gsp. dopisnik iz Kostivnice: Imenujte nam svoje ime, da Vam priložene znamke vrnemo ali pa pošiljamo list. Za dopise in novice ni treba plačevati, to še brezplačno radi sprejemamo. Le za inserate se plačuje. Sicer pa je drugi del Vašega dopisa tožljiv, torej nesprejemljiv. — Gsp. dopisnik iz Velike nedelje: Imenujte svoje ime, da se lahko z Vami spogovorimo o delovanju nemškoveških uradnikov! — Gsp. dopisnik iz Št. Jurija v Slov. gor.: Obrnite se na kterelega uda krajnega šolskega sveta, isti Vam lažje odpomore nego mi! — Gsp. K. Z. na Bobovem: Razveselili smo se Vašega dopisa kakor vselej, a oprostite, v uredniškem delu ne moremo poročati o dobrih gostilnah. To je za inseratni del. Lep pozdrav! — Gsp. dopis. iz Rima, Ljutomera: Pride! — Gsp. dop. iz Kozjega: Kakor vidite, je Vaš dopis že v drugih dopisih zadržan. — Gsp. F. Ostr. Celje: Pride, kakor hitro smo s sedanjim listkom gotovi. Hvala in pozdrav! — Gsp. Fr. Černilnik: Tudi pride! — Gsp. Slivnik: Pristrčna hvala. Pride kmalu, kakor hitro pridemo do prostora! — Gsp. dopisnik iz mariborske okolice: Nas bi vest pekla, ako bi bili z nami zadovoljni taki kosmati nemškutarji kot ste Vi!

Gospodarske stvari.

Zavarovalna zadruga.

(Dalje.)

Jaz si predstavljam tukaj zavarovalno zadrugo, ustanovljeno na podlagi § 1. postave z dne 9. uprila 1873 drž. zak. št. 70 in sicer iz vzroka, ker bode zadruga ustanovljena v namen, da pomaga svojim udom vsled vzajemnosti si prigospodariti oskrb za slučaj onemoglosti za delo in zaslužek, dalje je gotovo to gospodarstvo, da si zavaruje kmetovalec svojo živino zoper nezgode in bolezni in svoje polje zoper škodo po toči. Ker pa ravno to, da si kmetovalec z malimi sredstvi preskrbi boljšo bodočnost, da se obvaruje škode pri živini in na polji, spada h gospodarstvu, spada po mojemu mnenju ta zavarovalna zadruga pod združno postavo, in upam, da ne bode delala c. kr. vlada uresničenju te zadruge zaprek. Sicer pa bode ta zavarovalna zadruga prva v Avstriji in vsled tega mislim, da se pod drugo kakor pod združno postavo postaviti ne da.

V smislu § 13 zadržnih pravil se zavaruje pri namerovani zadrugi:

1. ljudje, in sicer oni, kateri se bavijo s poljedelstvom; 2. domača koristna žival; in 3. vsi poljski in vinogradski pridelki zoper škodo po toči.

Pri tem sestavljanju računa služili so mi statistični uradni podatki. Vzel sem pa ozemlje, koder bivajo Slovenci in to je: Kranjsko, Istrijo, Spod. Štajarsko in Spod. Koroško. Sedaj se bodemo bavili z zavarovanjem poljedelcev. Poglejmo, kako bi izgledal račun, če bi pristopili k naši zadrugi vsi Slovenci.

Pri zadnjem ljudskem štetju se je dalo Slovencev vpisati 1.394.612. Vzel pa sem jaz tukaj kakor pri vseh podatkih okroglo število, tukaj toraj 1.400.000 Slovencev. Od teh se bavi 75% s poljedelstvom, torej je med Slovencev 1.050.000 kmetovalcev ali $\frac{3}{4}$ vseh prebivalcev.

Ker pa pridejo tukaj v poštev le oni poljedelci, kateri stojijo pri vstopu k zadrugi v starosti od 14—60 let, bavili se bodemo le s to določeno starostjo kmetovalcev.

Poprečno živi kmetijskih ljudi od 1—14 leta starosti 27%. Od 14—30 leta starosti 27%. Od 30—40 leta starosti 13%. Od 40—50 leta starosti 12%. Od 50—60 leta starosti 10% in od 60 leta starosti naprej pa njih živi 11%, po tem takem je v starosti od 14—16 leta 62% vseh kmetovalcev na Slovenskem, kar da 651.000 ljudi, kateri morejo kot udje k naši zavarovalni zadrugi pristopiti.

Na podlagi teh števil, nam bode sedaj lahko izračunati, koliko da bi znašali dohodki in stroški, ako bi pristopili vsi gori omenjeni poljedelci k naši zadrugi in da vplačajo v pravih predpisano vstopnino, deleže, in da vplačujejo v pravih določeno letno zavarovalnino. (Dalje pride.)

Posojilnica v Križevcih pri Ljutomeru

ni dobila v postavi z dne 11. junija 1894, kot dopolnilni postavi k oni z dne 1. junija 1889, drž. zak. št. 91 zajamčenih olajšav pri kolekovanju zadolžnih pisem itd.

Ako celo zadevo nepristransko presodimo, se lahko prepričamo, da cela stvar ne izvira iz kake mržnje oblastev, ampak tem je strogo zabičano čuvati, da se izvršujejo državni finančni zakoni, a gori omenjen zakon 1889 (oziroma 1894) ravno izrecno določuje, da po § 1. all. 5. le one posojilnice, »katere čisti svoj dobiček cel prilagajo rezervnemu zakladu, brez da bi udi dobivali kake koli deleže«, da le te imajo pravico do tam navedenih ugodnostij kolekovanja dolžnih pisem po lestvici I. in dr. Čez ta državni zakon pač ne sme iti podrejena oblast, in mora odkloniti vsako v postavi neopravičeno zahtevo. Ker bi proti odloku c. kr. fin. okraj. ravnateljstva Maribor, 8. marca 1900 št. 2758 ugovor bil le potrata časa in denarja, ostaja križevski posojilnici ta dvojta pot:

I. Ako pridrži § 12 svojih pravil, vsled katerega se vsako leto 40% čistih dohodkov izloči v kake dobrodelne namene, tedaj morajo delovati ali z menicami na 6 mesecev po lestvici I, ali pa z dolžnimi pismi, tudi če hočejo z nedoločenimi obroki po lestvici II. Podaljšanja teh pisem potem ni treba. Za

poroštvo na zadolžnicah velja posebej kolek po lestvici II. Ako udi zahtevajo sodnijsko veljavnih potrdil o plačanih obrestih in vrtnjih posojilih, se morajo tudi ta potrdila kolekovati po lestvici II. Kolekovanjih mora biti tudi večina vlog na urade.

II. Če pa teh bremen nočejo, naj spreminijo v izvanrednem obnem zboru dotični svoj § v smislu omenjene postave iz leta 1899. Ugodnosti po ti postavi so jako zdatne, uradovanje mnogo olajšano, dotlej pa naj ne prenehajo z delovanjem, ali naj koj začnejo po prvem (I.) načinu.

Iz lastne skušnje svetujem vsem farnim posojilnicam sledeče: Deleži naj bodejo mali, ali ti naj se po pravilih obrestujejo, in sicer po navadni obrestni meri za vloge. Naj se nadalje (ne v pravih, samo v obnem zboru) določi, da se obresti izplačujejo v teku 6 tednov po obnem zboru, a slej v povoljno porabo odbora zapadejo. Ker društveniki teh obrestnih krajcarjev navadno ne zahtevajo, preostaja vsako leto odboru svotica za dobrodelne namene. Recimo: Društvo šteje 200 udov, vsaki ima vplačan po eden delež z 6 gld., znaša to na leto po 5%: 60 gld., ki se pred sklepom upravnega leta izločijo iz društvenega imetja. Najsi tudi ubožniši udi zahtevajo svoje deležne obresti, kar njim ni zameriti, bode vsaj 40 gld. tudi naši mali farni posojilnici preostajalo za dobrodelne namene.

Probatum est! To ni goljufija, postavi sicer se izognemo, a ravnamo vendar postavno!
F. S. Šegula.

Loterijske številke.

Gradec: 26. maja 1900. 12, 22, 59, 70, 9
Dunaj: » » » 39, 19, 61, 57, 20

Slovinci, Slovenke!
podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.
Štajarski Slovenci,
dajte za mariborsko šolo

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode stolne nlice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini za naročila cerkvenih orodij:

monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev, križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih, katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

Svoji k svojim.

Primerna birmska darila!

Molitvenike

v obeh deželnih jezikih, različno vezane, od 25 kr. naprej priporoča v mnogobrojni izbiri 1-2

A. Platzer,

trgovec s papirjem, pisalnim orodjem, z molitveniki in šolskimi knjigami. — V Mariboru, Gosposka ulica št. 3.

Gips poljski malec

najboljše gnojilo, priporoča znani M. Berdajs v Mariboru. 3

Trakove iz gumija

za požlahtnjevanje trt, priporoča M. Berdajs v Mariboru. 3

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili
Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru,

Veliko zalogo švicarskih ur

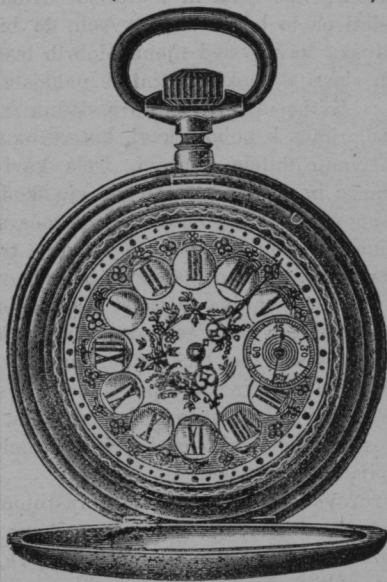
ima

ANTON KIFFMANN,

urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

Za vsako uro se jamči več let.
Samo dobro idoče in preskušene ure se prodajajo.

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld.
Z najfinejšo uredbo in posebno močnimi
pokrovcji 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovcema in
dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr.
Najfinejša, močna trpežna ura 8 gl. 50.

Razpošilja se po poštnem povzetju. Neugajajoče ali slabo
idoče ure ako se v 14 dneh povrnejo se zamenjajo ali vrne denar.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikoriij, ampak
zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi,
ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in
sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna
kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 12

Zaloga pri Ivan Jebačinu v Ljubljani.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega
izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilarinusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne
mize, krstne kamene, okna, itd. itd.
Tudi prevzema mere prostorov
za omenjene predmete, kakor tudi
originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo na-
grobnih spomenikov. Prav velika
zaloga dogotovljenih novih nagrobnih
kamenov od peščenega kamena, mra-
morja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 17

Prikladni darovi za sv. birmo.

Najizvrstnejše ure, zlate, srebrne

dobite pri 2-5

Ditingovem nasled. Th. Fehrenbachu

MARIBOR Gosposka ulica 26 MARIBOR

Podružnica: Dravska ulica 15 Maribor.

Budilniki, anker
od 1 gld. 20 kr. višje

Budilniki, koledar
od 2 gld. naprej.

Nikljeve ure, rem. ank.
od 2 gld. 50 kr. naprej.

Srebrne ure rem. 4 gld.
ankar 6 gld. in višje.

Zlata ura za gospe od
10 gld. naprej.

za gospode 20 gl. in višje.

Safhausenske točne ure
od 16—24 gld.

Kupuje staro zlato in srebro. Popravila in vrezke izvrši hitro in ceno.

— Ilustrovani ceniki zastoj. —

Ure na nihalo ki bijejo
ure 10 gld., ki bijejo
četrtke od 20—30 gld.

Podobe z godbo tudi
na obroke.

Zlati poročni prstani
od gld. 1:50—10

Zlate verižice gl. 3-65

Srebrne veriž. gl. 2-12

Uhani, igle, napestnice,
noži in vilice, otala,
nanosniki in toplomeri
raznih vrst.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega
na 250 straneh še pouk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja
nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr.,
v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šelo in dom v III. natisu.
1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4:50 gld.

Šmarnice

Mariji, majnika kraljici

v venec splel

Martin Jurkovič

kn. šk. duh. svet. in župnik
pri svetem Petru poleg Maribora.

31 premišljevanj za Ma-
rijini mesec v ljubki domači
besedi. Marijne prelepe čed-
nosti se priporočajo v po-
dobah zalih cvetic, da si jih
Marijni častilci lažje zapom-
nijo in raje posnemajo.

Prodaja tisk. sv. Cirila

Broširana knjiga 80 vin.

Vež v platnu K 1:30

Vež v usnji K 1:60

— Poština 10 vin. —

Razpošilja se le proti predplačilu.

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antverpen
vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr.
avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiedenergürtel 20

ali pa 16

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Der Süden.

Organ
für

politischen, culturellen und wirt-
schaftlichen Interessen der Kroaten
und Slovenen.

Edini v nemškem jeziku na
Dunaju izhajajoči tednik za hr-
vaške in slovenske koristi. —
Celoletna naročnina 8 kron,
polletna 4 krone. Uredništvo
in upravnništvo: Dunaj, I. Plan-
kengasse 4. 3-4

Semena za peso

kakor tudi raznovrstna se-
mena za vrtnarstvo in polje-
delstvo, vzlasti za različne

trave

čista ali mešana, priporoča

M. Berdajs,

trgovina s semenom in mešanim blagom
v Mariboru. 9-12

Bazglas

s katerim se sklicujejo sodnji neznanzi dediči!

C. kr. okrajna sodnija pri Sv. Lenartu na Štajarskem (Sv. Lenart v Slov. gor.) naznanja, da je zavoljo zapuščinske obravnave po sklepu c. kr. okrožnega sodišča v Mariboru od dne 19. marca 1900 T 17/98/2 proglasila mrtvim Janeza Kovačeca ali Kovačiča, roj. 7. aprila 1763 in njegovega brata Boštjana Kovačeca ali Kovačiča rojenega 20. januarja 1766, zakonska sina Janeza Kovačiča in Marije roj. Šuen iz Bukošek.

Ker sodnji ni znano, kdo da ima dedinsko pravo do njune zapuščine, zato pozivlje vse, katerim gre dedinsko pravo iz katerega koli postavnega vzroka, da se oglašijo v teku enega leta počenši od spodaj imenovanega dne, pri tej sodnji in prijavijo za dediče z izkazom dedinske pravice; pri razdelitvi zapuščine, čez katero je za ta čas oskrbnikom postavljen gsp. Jožef Rop, posestnik pri Sv. Lenartu, oziralo se bo sodišče le na one, ki so se prijavili v določenem roku in izkazali dedinsko pravico; ako bi se za del zapuščine ali pa tudi za celo zapuščino nihče ne prijavil in skazal za dediča, pripade zapuščina državi kot brezdedična lastnina. 1-3

C. kr. okrajno sodišče

Sv. Lenart v Slov. goricah na Štajarskem 22. aprila 1900.

Kronvogel m. p.

Dražba.

Prodalo se bo po dražbi 10. junija ob 11 uri predpoludne poslopje šolske občine na Ptujski gori z zemljiščem vred obstoječim iz sadnega vrta in 10a velikega šolskega vrta. V tem se nahaja različno sadunosno drevje in grmičevje, 280m brajd z lepim, krepkim trsom, greda za špargelj po novi metodi nasajen. Razgled je krasen, zrak svež. 2

Kraj. š. svet Ptujška gora.

Vabilo

na

redni občni zbor

posojilnice v Ormožu

reg. zad. z neomejeno zavezo.

ki se bo vršil

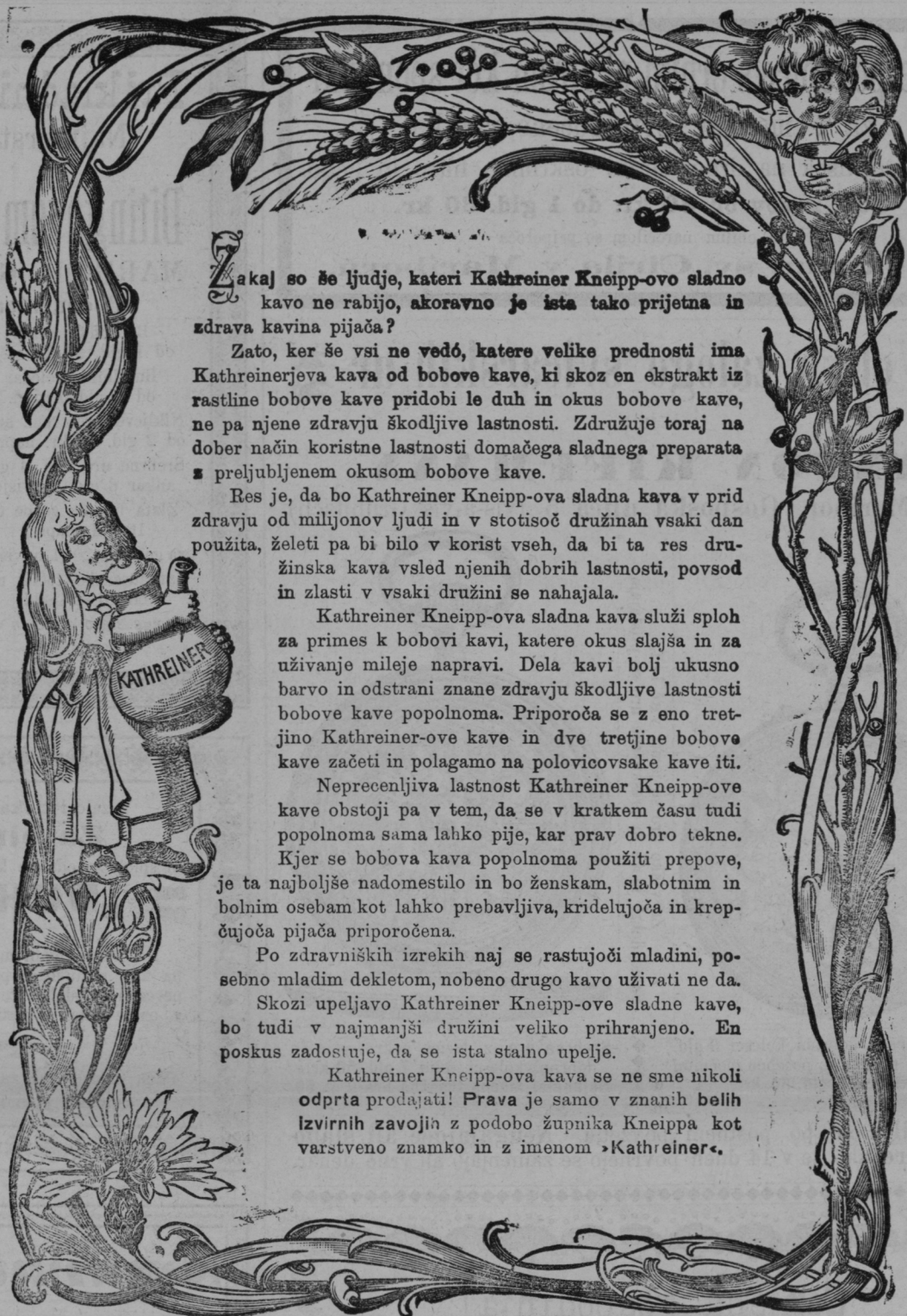
na nedeljo 10. junija 1900 ob 2 uri popoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje računa in bilance za preteklo leto 1899.
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1899.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o uporabi čistega dobička.
4. Dopolnilna volitev enega odbornika.
5. Razni predlogi

Ormož 27. maja 1900.

Načelstvo.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedó, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenem okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začeti in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljše nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, krideljujoča in krepčujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da.

Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvornih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom, in je lepega vedenja, se sprejme pri 1-3

Jakobu Dereani-ju, trgovcu v Žužemberku (Kranjsko)

— Plača po dogovoru. —

Naroden

podjeten trgovec

želi pripraven prostor za trgovino z manufakturnim in mešanim blagom v večjem in dobrem kraju v najem vzeti. 4-6

Ponudbe se naj blagovolijo poslati na upravništvo tega lista pod šifro „Naroden trgovec 30.“

Kdor hoče 400 mark³⁰

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko: V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Učenec ali praktikant

iz dobre hiše, lepimi šolskimi spričevali, nemškega in slovenskega jezika zmožen, sprejme se v mešani trgovini pri Štefan Brodar v Ormožu.

Oznanilo.

Na štajarski deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru psdelo se bo z novim šolskim letom 1900/1901 s 15. septembrom t. l. več mest na deželne stroške.

Prosilci za prosto mesto morajo biti v-aj 16 let stari in morajo nekolekovane prošnje na de-

želni štajarski odbor s krstnim listom, z domovnilo, s spričevalom o stavljenih osepnih, z zdravniškim ubožnim spričevalom vsaj do 15. julija t. l. osebno zročiti ravnateljstvu deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

Ravnateljstvo pošlje tudi na zahtevanje natančni program o smotru in uredbi zavoda.

Tisti, ki nimajo deželne ustanove, morajo se zavezati s pravno veljavnim rezervom, da bodo po dovršeni vinarski šoli in po dovršeni vojaški službi, če bodo uvrščeni med vojake, opravljali tri leta na Štajarskem svojo službo.

Gradeč, majnika 1900.

Štajarski deželni odbor.

Gospodom cerkvenikom priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru nastopno knjigo za porabljanje:

Obrednik za cerkvenike

ali

natančen pouk za cerkvene služebnike.

Spisal Jernej Voh, nadžupnik Konjiški.

— Drugi popravljeni natis. 160 strani. —

Velja 40 kr., po pošti 43 kr.